

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2014. gada 27. februārī *

Apelācija — Valsts atbalsts — Sociālo mājokļu sabiedrībām piešķirta atbalsta sistēma — Lēmums par saderību — Saistības, ko uzņēmušās valsts iestādes, lai izpildītu Savienības tiesības — LESD 263. panta ceturrtā daļa — Prasība atcelt tiesību aktu — Pieņemamības nosacījumi — Interese celt prasību — Tiesības celt prasību — Individuāli un tieši skarti atbalsta saņēmēji — “Ierobežota loka” jēdziens

Lieta C-133/12 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, kas iesniegta 2012. gada 29. februārī,

Stichting Woonlinie, Vaudrihema [*Woudrichem*] (Nīderlande),

Stichting Allee Wonen, Rosendāle [*Roosendaal*] (Nīderlande),

Woningstichting Volksbelang, Veika bei Dirstede [*Wijk bij Duurstede*] (Nīderlande),

Stichting WoonInvest, Leidshendama-Vourburga [*Leidschendam-Voorburg*] (Nīderlande),

Stichting Woonstede, Ede [*Ede*] (Nīderlande),

ko pārstāv *P. Glazener* un *E. Henny*, *advocaten*,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

otra lietas dalībiece

Eiropas Komisija, ko pārstāv *H. van Vliet*, *S. Noë* un *S. Thomas*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši E. Levits (referents) un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 17. aprīļa tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2013. gada 29. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību *Stichting Woonlinie, Stichting Allee Wonen, Woningstichting Volksbelang, Stichting WoonInvest* un *Stichting Woonstede* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2011. gada 16. decembra rīkojumu lietā T-202/10 *Stichting Woonlinie* u.c./Komisija (turpmāk tekstā – “pārsūdzētais rīkojums”), ar ko tā ir noraidījusi to prasību daļēji atcelt Eiropas Komisijas 2009. gada 15. decembra Lēmumu C(2009) 9963, galīgā redakcija, par valsts atbalstu E 2/2005 un N 642/2009 – Nīderlande – Pastāvošs atbalsts un īpašs atbalsts katram projektam mājokļu sabiedrību labā (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

- 2 Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 1.–11. punktā pamatlīetas rašanās faktus ir izklāstījusi šādi:
 - “1 Prasītājas [...] ir mājokļu sabiedrības (*woningcorporaties*, turpmāk tekstā – “*wocos*”), kas ir reģistrētas Nīderlandē. *Wocos* ir bezpeļņas organizācijas, kuru uzdevums ir iegādāties, būvēt un izīrēt mājokļus, kas galvenokārt ir paredzēti nelabvēlīgā situācijā nonākušu personu un sociāli nelabvēlīgu grupu vajadzībām. *Wocos* veic arī citas darbības, piemēram, būvē un izīrē dzīvokļus par augstāku īres maksu, būvē dzīvokļus pārdošanai, kā arī būvē un izīrē sabiedriskās ēkas.
 - 2 Nīderlandes iestādes 2002. gadā paziņoja Komisijai par *wocos* izmaksātā valsts atbalsta vispārējo sistēmu. Tā kā Komisija uzskatīja, ka *wocos* finansēšanas pasākumus var uzskatīt par pastāvošu atbalstu, Nīderlandes iestādes atsauca savu paziņojumu.
 - 3 2005. gada 14. jūlijā Komisija Nīderlandes iestādēm nosūtīja vēstuli atbilstoši Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 107.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 17. pantam, *wocos* izmaksātā valsts atbalsta vispārējo sistēmu atzīstot par pastāvošu atbalstu (atbalsts E 2/2005) un paužot šaubas par tā saderību ar kopējo tirgu. Ievadā Komisija norādīja, ka Nīderlandes iestādēm ir jāgroza *wocos* uzticētie uzdevumi sabiedrisko pakalpojumu jomā tādējādi, ka sociālie mājokļi tiek rezervēti skaidri noteiktai mērķgrupai – nelabvēlīgā situācijā nonākušām personām vai sociāli nelabvēlīgām grupām. Tā piebilda, ka visas *wocos* saimnieciskās darbības ir jāveic tirgus apstākļos un ka tās nevar saņemt valsts atbalstu. Visbeidzot Komisija norādīja, ka sociālo mājokļu piedāvājums būtu jāpielāgo nelabvēlīgā situācijā nonākušu personu vai sociāli nelabvēlīgu grupu pieprasījumam.
 - 4 Pēc šīs vēstules nosūtīšanas Komisija un Nīderlandes iestādes uzsāka sarunas par attiecīgās atbalsta shēmas pielāgošanu atbilstoši LESD 106. panta 2. punktam.
 - 5 Nīderlandes Institucionālo nekustamā īpašuma investoru asociācija (*Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed, Nederland* [...]) 2007. gada 16. aprīlī iesniedza sūdzību Komisijai par atbalstu, kas piešķirts *wocos*. 2009. gada jūnijā šai sūdzībai pievienojās *Vesteda Groep BV*.
 - 6 Ar 2009. gada 3. decembra vēstuli Nīderlandes iestādes piedāvāja Komisijai saistības, lai grozītu *wocos* piešķiramā valsts atbalsta vispārējo sistēmu.
 - 7 2009. gada 15. decembrī Komisija pieņēma [apstrīdēto] lēmumu. Komisija ņēma vērā Nīderlandes iestāžu saistības attiecībā uz atbalstu E 2/2005 saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 19. pantu.

- 8 Pasākumi, kas ir ietverti vispārējā valsts atbalsta, kuru Nīderlande[s] [Karaliste] izmaksā *wocos*, sistēmā un kas ir paredzēti procedūrā E 2/2005, ir šādi:
- a) valsts garantijas aizdevumiem, ko piešķir Garantiju fonds sociālo mājokļu būvniecībai;
 - b) Centrālā mājokļu fonda atbalsts, atbalsts katram projektam vai atbalsts racionalizācijai aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem vai tiešu dotāciju formā;
 - c) pašvaldību īstenota zemes gabalu pārdošana par cenu, kas ir zemāka nekā tirgus cena;
 - d) tiesības aizņemties no *Bank Nederlandse Gemeenten*.
- 9 [Apstrīdētajā] lēmumā Komisija ir kvalificējusi katru šo valsts atbalsta pasākumu un ir atzinusi, ka Nīderlandes sociālo mājokļu finansēšanas sistēma veido pastāvošu atbalstu, jo tā tika izveidota pirms EK līguma stāšanās spēkā Nīderlandē un vēlākas reformas neieviesa būtiskas izmaiņas.
- 10 [Apstrīdētā] lēmuma preambulas 41. apsvērumā Komisija ir norādījusi:
- “Nīderlandes iestādes ir uzņēmušās saistības grozīt *wocos* darbību un pasākumus, kas tām rada priekšrocības. Saistībā ar dažādiem grozījumiem Nīderlandes iestādes Komisijai ir iesniegušas tiesību aktu projektus. Jaunie noteikumi ir ietverti jaunā ministrijas dekrētā, kas stājas spēkā 2010. gada 1. janvārī, un jaunā likumā par mājokļiem, kurš stāties spēkā 2011. gada 1. janvārī. [...]”
- 11 Komisija pārbaudīja, vai [ar kopējo tirgu] ir saderīgs atbalsts E 2/2005, kas attiecas uz *wocos* paredzēto finanšu sistēmu, ņemot vērā grozījumus, kuri ir izdarīti, ņemot vērā saistības, ko ir uzņēmušās Nīderlandes iestādes. Apstrīdētā lēmuma preambulas 72. apsvērumā tā ir secinājusi, ka “atbalsts sociālo mājokļu pasākumiem, t.i., mājokļu būvniecībai un izīrēšanai privātpersonām, tostarp papildu infrastruktūras būvniecībai un uzturēšanai, [...] ir saderīgs ar LESD 106. panta 2. punktu. Līdz ar to Komisija pieņēma saistības, ko bija uzņēmušās Nīderlandes iestādes.”

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais rīkojums

- 3 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2010. gada 29. aprīlī, apelācijas sūdzības iesniedzējas saskaņā ar LESD 263. pantu cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu daļā, kas attiecas uz valsts atbalstu E 2/2005.
- 4 Savas prasības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīja vairākus pamatus.
- 5 Formāli neceļot iebildumu šajā ziņā, Komisija tomēr vispirms apstrīdēja šīs prasības pieņemamību, norādot, ka apstrīdētais lēmums, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, apelācijas sūdzības iesniedzējas neskar individuāli LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē.
- 6 Tādējādi Vispārējā tiesa šajā kontekstā nolēma, ka par šo jautājumu ir jālemj vispirms.
- 7 Konstatējusi, ka apstrīdētais lēmums, ciktāl tas attiecās uz atbalstu E 2/2005, nebija adresēts apelācijas sūdzības iesniedzējām, un pārsūdzētā rīkojuma 27. punktā atgādinājusi, ka šajos apstākļos uzņēmums nevar apstrīdēt Komisijas lēmumu, kas aizliedz atbalsta shēmu konkrētajā nozarē, ja attiecīgais lēmums skar šo uzņēmumu tikai tādēļ, ka tas darbojas attiecīgajā nozarē un ir potenciāls minētā atbalsta saņēmējs, Vispārējā tiesa šī rīkojuma 28. punktā atzina, ka tas pats attiecas uz prasību atcelt lēmumu, kurā Komisija, ņemot vērā saistības, kuras valsts iestādes ir apņēmušās pildīt, paziņo, ka attiecīgās atbalsta shēmas grozījumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu.

- 8 Šajā gadījumā Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 29. un 30. punktā konstatēja, ka *wocos* statuss bija piešķirts, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kuriem var atbilst nenosakāms skaits uzņēmēju kā potenciālie apstrīdētajā lēmumā paredzētā atbalsta E 2/2005 saņēmēji.
- 9 Vispārējā tiesa no tā secināja, ka tikai *wocos* statuss vien neļāva apelācijas sūdzības iesniedzējām uzskatīt, ka apstrīdētais lēmums tās skar individuāli, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.
- 10 Pēc tam pārsūdzētā rīkojuma 36.–48. punktā Vispārējā tiesa centās atspēkot apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentus.
- 11 Vispirms tā norādīja, ka gadījumi, par kuriem ir taisīti Tiesas spriedumi, uz ko apelācijas sūdzības iesniedzējas ir atsaukušās, lai pamatotu savu viedokli, proti, 1985. gada 17. janvāra spriedums lietā 11/82 *Piraiki-Patraiki* u.c./Komisija (*Recueil*, 207. lpp.), kā arī 2006. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 *Belgique* un *Forum 187*/Komisija (Krājums, I-5479. lpp.), atšķiras no tā, kas bija jāizskata Vispārējai tiesai, ciktāl šajos divos Tiesas spriedumos prasītājas pieder grupai, kuras izmērs vairs nevarēja palielināties pēc attiecīgo lēmumu pieņemšanas.
- 12 Pēc tam Vispārējā tiesa atzina, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nevar apgalvot ne to, ka risks, ka kāda iestāde no jauna varētu tikt apstiprināta par *woco*, būs minimāls, ne arī to, ka iepriekš apstiprinātās *wocos* apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī būtu bijušas identificējamās. Šajā ziņā tā ir atgādinājusi, ka iespēja noteikt to tiesību subjektu skaitu vai pat identitāti, kam ir piemērojams pasākums, nenozīmē, ka ir jāizskata, ka šis pasākums šos subjektus skar individuāli.
- 13 Atbildot uz apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, ka esošās *wocos* apstrīdētais lēmums neietekmē tāpat kā *wocos*, kas tiks apstiprinātas nākotnē, Vispārējā tiesa vispirms uzsvēra, ka šajā lēmumā paredzētā atbalsta shēma ir atzīta par nākotnē saderīgu ar iekšējo tirgu. Pēc tam tā atgādināja, ka tas, ka pasākums kādu uzņēmēju ekonomiski vairāk ietekmē nekā tā konkurentus, neļauj individualizēt šo uzņēmēju. Visbeidzot Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas pieder tādu uzņēmēju kategorijai, kas ir noteikti, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, atbilstoši kuriem tie neatšķiras no citiem uzņēmējiem.
- 14 Līdz ar to pārsūdzētā rīkojuma 50. punktā tā ir secinājusi, ka apstrīdētais lēmums apelācijas sūdzības iesniedzējas neskāra individuāli, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.
- 15 Tādējādi Vispārējā tiesa prasību noraidīja kā nepieņemamu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 16 Savā apelācijas sūdzībā apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdz Tiesu:
 - atcelt pārsūdzēto rīkojumu;
 - nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai un
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 17 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 18 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz kļūdu tiesību piemērošanā, nepareizu attiecīgo faktu novērtējumu un pamatojuma nenorādīšanu, jo Vispārējā tiesa prasības par apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, pieņemamību ir padarījusi atkarīgu no apelācijas sūdzību iesniedzēju kā faktisko vai potenciālo atbalsta saņēmēju statusa. Otrais pamats attiecas uz kļūdu tiesību piemērošanā, nepareizu attiecīgo faktu novērtējumu un pamatojuma nenorādīšanu, jo Vispārējā tiesa saistībā ar apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nepieder pastāvošo *wocos* “ierobežotam lokam”.
- 19 Tā kā abi apelācijas sūdzības pamati ir vērsti pret Vispārējās tiesas vērtējumu attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesībām celt prasību, tie ir jāizskata kopā.

Lietas dalībnieku argumenti

- 20 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka, tā kā tās atbalstu E 2/2005 saņēma, pirms tas tika grozīts ar apstrīdēto lēmumu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 42. un 43. punktā nepamatoti ir balstījusies uz to kā potenciālo grozītā atbalsta saņēmēju statusu, lai noliegtu to kā personu, kuras šis lēmums ir skāris individuāli, statusu. To agrāko situāciju lielā mērā esot mainījuši jaunie atbalsta piešķiršanas nosacījumi, kas izriet no grozījumiem, kuri izdarīti ar apstrīdēto lēmumu.
- 21 No vienas puses, pastāvošie aizdevumi, kas ir piešķirti, pamatojoties uz agrāko shēmu, un kam pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas iestājas beigu termiņš, ja tiem ir nepieciešams turpmāks finansējums, var tikt garantēti tikai tad, ja *woco* atbilst nosacījumiem, kas no jauna ir noteikti atbilstoši atbalstam E 2/2005.
- 22 No otras puses, ja aizdevumi ir saistīti ar ieguldījumiem, kas pirms tam bija finansējami, bet pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas tiem vairs nav piešķirams fonda garantētais finansējums, šie ieguldījumi minēto aizdevumu termiņa beigās ir jāfinansē no ārējiem fondiem bez garantijas.
- 23 No tā izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju faktiskā situācija atšķiras no tās, kādā atradās *wocos*, kas nebija apstiprinātas pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.
- 24 Otrkārt, Vispārējā tiesa esot balstījusies uz pārāk stingru jēdziena “ierobežots loks” definīciju.
- 25 Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā rīkojuma 44. punktā nepamatoti esot noraidījusi apstākli, to kvalificējot kā pieņēmumu, ka nākotnē Nīderlandē nebūšot jaunas iestādes, kas būs apstiprināta kā *woco*.
- 26 Turklāt Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā rīkojuma 49. punktā pieprasot, lai apelācijas sūdzības iesniedzējas būtu nošķirtas no citām *wocos*, kas pastāvēja pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.
- 27 Komisija norāda, ka saistības, ko ir uzņēmušās Nīderlandes iestādes, attiecas tikai uz laikposmu pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzēju sākotnējo situāciju šis lēmums neietekmējot. Turklāt Komisija neesot prasījusi atmaksāt summas, kas izmaksātas atbilstoši sākotnējai atbalsta shēmai.
- 28 Komisija uzsver, ka Nīderlandes tiesību aktos ir paredzēta jaunu iestāžu apstiprināšana, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem. Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzējas noteikti piederot uzņēmēju lokam, ko var paplašināt.

Tiesas vērtējums

- 29 Vispirms ir jāuzsver, ka apstrīdētais lēmums tika pieņemts 2009. gada 15. decembrī, proti, pēc Lisabonas līguma, ar ko groza EK līgumu, stāšanās spēkā.
- 30 Kā viens no grozījumiem ar Lisabonas līgumu saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu tika mīkstināti to prasību atcelt tiesību aktu pieņemamības nosacījumi, ko fiziskas un juridiskas personas ir iesniegušas par Eiropas Savienības tiesību aktiem, pievienojot tai trešo teikuma daļu. Faktiski šī teikuma daļa, fiziskas un juridiskas personas iesniegtu prasību atcelt tiesību aktu pieņemamībai neizvirzot nosacījumu par individuālu skaršanu, ļauj šo tiesību aizsardzības līdzekli izmantot arī saistībā ar reglamentējošiem aktiem, kas nav saistīti ar īstenošanas pasākumiem un kas prasītāju skar tieši (šajā ziņā skat. 2013. gada 3. oktobra spriedumu lietā C-583/11 P *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, 57. punkts).
- 31 Tādējādi LESD 263. panta ceturtajā daļā ir paredzēti divi gadījumi, kuros tiesības celt prasību ir atzītas fiziskai vai juridiskai personai, lai celtu prasību par tiesību aktu, kas nav tai adresēts. Pirmkārt, šādu prasību var celt ar nosacījumu, ka šis akts to skar tieši un individuāli. Otrkārt, šāda persona var celt prasību par reglamentējošu aktu, kas nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem, ja tas to skar tieši (2013. gada 19. decembra spriedums lietā C-274/12 P *Telefónica*/Komisija, 19. punkts).
- 32 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka kritērijs, kas prasības, kuru fiziska vai juridiska persona ir iesniegusi par lēmumu, kas nav tai adresēts, pieņemamībai izvirza pieņemamības nosacījumus, kas ir noteikti LESD 263. panta ceturtajā daļā, ir absolūts šķērslis tiesas procesam, kas Savienības tiesām jebkurā brīdī ir jāpārbauda pat pēc savas ierosmes (šajā ziņā skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-362/06 P *Sahlstedt* u.c./Komisija, Krājums, I-2903. lpp., 22. punkts).
- 33 Pārsūdzētajā rīkojumā Vispārējā tiesa ir pārbaudījusi tikai nosacījumu par prasītāju individuālu skaršanu, lai to prasību atzītu par nepieņemamu LESD 263. panta ceturtais daļas otrās teikuma daļas nozīmē, neizanalizējot minētās prasības pieņemamību, ņemot vērā citus mazāk stingrus nosacījumus, kuri ir paredzēti minētā LESD 263. panta ceturtais daļas trešajā teikuma daļā un kuru pārbaudi nekādā ziņā neizslēdza individuālas skaršanas neesamības konstatēšana.
- 34 Līdz ar to Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 35 Tomēr šādai kļūdai neesot nozīmes, ja izrādās, ka prasītāju prasība neatbilst pieņemamības nosacījumiem, kas ir paredzēti LESD 263. panta ceturtais daļas trešajā teikuma daļā.
- 36 Saskaņā ar iepriekš minēto tiesību normu prasību atcelt tiesību aktu var celt īpaši par reglamentējošiem aktiem, kas nav saistīti ar īstenošanas pasākumiem un kas prasītāju skar tieši.
- 37 Šajā ziņā Tiesa jau ir atzinusi, ka, lai novērtētu, vai reglamentējošs akts ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem, jāpievērš uzmanība tās personas nostājai, kas atsaucas uz tiesībām celt prasību saskaņā ar LESD 263. panta ceturtais daļas trešo teikuma daļu (iepriekš minētais spriedums lietā *Telefónica*/Komisija, 30. punkts).
- 38 Turklāt, lai pārbaudītu, vai apstrīdētais akts ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem, ir jāatsaucas tikai uz prasības priekšmetu (iepriekš minētais spriedums lietā *Telefónica*/Komisija, 31. punkts).
- 39 Šajā gadījumā, pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas savā prasībā lūdz atcelt apstrīdēto lēmumu, ar ko Komisija ir apstiprinājusi atbalsta E 2/2005 saderību ar kopējo tirgu, ņemot vērā saistības, kuras ir uzņēmušās Nīderlandes iestādes un kuras groza atbalsta shēmu, kas ir piemērojama apelācijas sūdzības iesniedzējām. No apstrīdētā lēmuma preambulas 41. apsvēruma izriet, ka šīs saistības tiks izpildītas ar jaunu ministrijas dekrētu un ar jaunu likumu par mājokļiem.

- 40 Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā nav noteikts, kā Nīderlandes iestāžu saistību īstenošana atbalsta E 2/2005 ietvaros īpaši un konkrēti ietekmē apelācijas sūdzības iesniedzēju darbību. Šī ietekme izpaužas aktos, kas ir pieņemti, izpildot ministrijas dekrētu un jauno likumu par mājokļiem, kas veido ar apstrīdēto lēmumu saistītus īstenošanas pasākumus LESD 263. panta ceturtās daļas trešās teikuma daļas nozīmē.
- 41 Tāpēc neatkarīgi no tā, vai apstrīdētais lēmums ir “reglamentējošs akts” iepriekš minētās tiesību normas nozīmē, tā kā apelācijas sūdzības iesniedzēju prasība neatbilst LESD 263. panta ceturtās daļas trešajā teikuma daļā paredzētajiem pieņemamības nosacījumiem, kļūdai tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa ir pieļāvusi pārsūdzētajā rīkojumā, nepārbaudot šīs prasības pieņemamību arī no šo citu nosacījumu viedokļa, nav nozīmes.
- 42 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jāpārbauda pamati, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas ir izvirzījušas savas apelācijas sūdzības pamatojumam.
- 43 Šajā ziņā ir skaidrs, ka vienīgais apstrīdētā lēmuma adresāts ir Nīderlandes Karaliste.
- 44 Kā Vispārējā tiesa to ir atgādinājusi pārsūdzētā rīkojuma 26. punktā, trešās personas var apgalvot, ka lēmums, kas ir adresēts kādai citai personai, tās skar individuāli tikai tad, ja šis lēmums tās ietekmē tām raksturīgu īpašu pazīmju dēļ vai tādu faktisko apstākļu dēļ, kas tās atšķir no visām citām personām, un tad, ja visi šie faktori tās individualizē tieši tāpat kā lēmuma adresātu (1963. gada 15. jūlija spriedums lietā 25/62 *Plaumann*/Komisija, *Recueil*, 197. un 223. lpp.; 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-298/00 P *Itālija*/Komisija, *Recueil*, I-4087. lpp., 36. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, 72. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *Telefónica*/Komisija, 46. punkts).
- 45 Šajā ziņā, kā Vispārējā tiesa to ir uzsvērusi pārsūdzētā rīkojuma 29. punktā, iespēja vairāk vai mazāk precīzi noteikt to personu skaitu vai pat identitāti, uz kurām attiecas pasākums, nekādā gadījumā nenozīmē, ka šis pasākums tās skar individuāli, ja ir skaidrs, ka šis pasākums ir piemērojams objektīvām tiesiskām vai faktiskām situācijām, kas paredzētas attiecīgajā tiesību aktā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Telefónica*/Komisija, 47. punkts).
- 46 Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja lēmums skar personu grupu, kas ir identificēta vai identificējama akta pieņemšanas brīdī, un, ņemot vērā šīs grupas locekļus raksturojošus kritērijus, šis akts var šīs personas skart individuāli, jo tās pieder pie ierobežota tirgus dalībnieku loka, un tas tā it īpaši var būt gadījumā, ja lēmums groza privātpersonas tiesības, kuras iegūtas pirms tā pieņemšanas (šajā ziņā skat. 2008. gada 13. marta spriedumu lietā C-125/06 P *Komisija/Infront WM*, Krājums, I-1451. lpp., 71. un 72. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 47 Šajā gadījumā ir jānorāda, kā Vispārējā tiesa to ir konstatējusi pārsūdzētā rīkojuma 47. punktā, ka, tā kā *wocos* statuss tika piešķirts ar sistēmu, kas paredz apstiprināšanu ar karaļa dekrētu, to skaits un identitāte bija skaidri noteikti apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī.
- 48 Turklāt nav apstrīdēts, ka ar apstrīdēto lēmumu no 2011. gada 1. janvāra, kad stājās spēkā jaunais likums par mājokļiem, tika grozīta atbalsta shēma, kas līdz šim datumam bija piemērojama apstiprinātajām *wocos*, tādējādi padarot to darbības nosacījumus mazāk labvēlīgus nekā iepriekš, īpaši ņemot vērā, kā tiesas sēdē to uzsvēra apelācijas sūdzības iesniedzējas, ka atbilstoši grozītajai shēmai rīcības brīvība to īrnieku izvēlē, kam ir tiesības uz *wocos* pārvaldītajiem mājokļiem, ir ļoti maza un aizņēmumu garantijas fondi, ko tās izmanto, izzūd.
- 49 Šajos apstākļos ir jāatzīst, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas pieder ierobežotam uzņēmēju lokam, kas tās individualizē saistībā ar šo lēmumu, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.
- 50 Tādējādi Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīstot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīdētais lēmums neskāra individuāli, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.

- 51 No šiem apsvērumiem izriet, ka pārsūdzētais rikojums ir jāatceļ, ciktāl tajā ir atzīts, ka apstrīdētais lēmums, kas attiecas uz atbalstu E 2/2005, apelācijas sūdzības iesniedzējas neskar individuāli.

Par prasības pirmajā instancē pieņemamību

- 52 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmās daļas otro teikumu Tiesa Vispārējās tiesas lēmuma atcelšanas gadījumā pati var pieņemt galīgo spriedumu attiecīgā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.
- 53 Lai gan šajā tiesvedības stadijā Tiesa nevar izskatīt Vispārējā tiesā celto prasību pēc būtības, tās rīcībā tomēr ir vajadzīgā informācija, lai taisītu galīgo spriedumu par minētās prasības par apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, pieņemamību.
- 54 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka prasība atcelt tiesību aktu, ko ir cēlusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja šai personai ir interese, lai apstrīdētais akts tiktu atcelts. Šāda interese nozīmē, ka pārsūdzētā akta atcelšanai pašai par sevi var būt tiesiskas sekas un tādējādi prasības rezultātā var rasties priekšrocības lietas dalībniekam, kurš to ir cēlis (šajā ziņā skat. 2009. gada 17. septembra spriedumu lietā C-519/07 P Komisija/*Koninklijke FrieslandCampina*, Krājums, I-8495. lpp., 63. punkts).
- 55 Otrkārt, saskaņā ar LESD 263. panta ceturtās daļas otro teikuma daļu aktam, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdz atcelt, tās ir jāskar ne vien individuāli, bet arī tieši, līdz ar to ir nepieciešams, lai tas tieši skartu šo lietas dalībnieku tiesisko situāciju un nepieļautu jebkādas izvērtēšanas iespējas iestādēm, kas ir atbildīgas par minētā akta ieviešanu, kura ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus pastarpinātus noteikumus (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Koninklijke FrieslandCampina*, 48. un 49. punkts).
- 56 Šajā gadījumā, no vienas puses, ciktāl no šī sprieduma 54. punkta izriet, ka grozījumi atbalsta shēmā E 2/2005 *wocos* darbības nosacījumus padara mazāk labvēlīgus nekā iepriekš, apstrīdētā lēmuma, ciktāl tas attiecas uz minēto atbalsta shēmu, atcelšanas rezultātā tiktu saglabāti agrākie nosacījumi, kas bija labvēlīgāki apstiprinātajām *wocos*.
- 57 Tādējādi ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējam ir legītīma interese, lai apstrīdētais lēmums tiktu atcelts, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.
- 58 No otras puses, ir jāatgādina, ka apstrīdēto lēmumu Komisija, kā tas izriet no šī lēmuma preambulas 74. apsvēruma, pieņēma saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 19. panta 1. punktu.
- 59 Kā ģenerāladvokāts to ir atgādinājis secinājumu 43.–45. punktā, Regulas Nr. 659/1999 19. panta 1. punktā paredzētās procedūras ietvaros Komisijas lēmums, ar ko tiek ieviesti dalībvalsts priekšlikumi, minētos priekšlikumus padara saistošus.
- 60 Šajā ziņā tas, ka grozījumi, kas ieviesti ar apstrīdēto lēmumu, tika pārņemti Nīderlandes tiesiskajā regulējumā, neļauj apšaubīt šo konstatējumu. Kā ģenerāladvokāts to ir norādījis savu secinājumu 94. un 98. punktā, Nīderlandes Karalistei nav novērtējuma brīvības apstrīdētā lēmuma īstenošanā.
- 61 Tādējādi ir jāatzīst, ka apstrīdētais lēmums, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, tieši skar apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesisko stāvokli.
- 62 No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka prasība atcelt tiesību aktu, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegušas Vispārējā tiesā, ir jāatzīst par pieņemamu, ciktāl pēdējam minētajam ir, pirmkārt, interese celt prasību par apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005, un, otrkārt, apstrīdētais lēmums tās skar individuāli un tieši, ciktāl tas attiecas uz atbalstu E 2/2005.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 63 Tā kā lieta tiek nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem, kas ir saistīti ar šo apelācijas tiesvedību, pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2011. gada 16. decembra rīkojumu lietā T-202/10 *Stichting Woonlinie* u.c./Komisija atcelt, ciktāl tajā par nepieņemamu ir atzīta *Stichting Woonlinie*, *Stichting Allee Wonen*, *Woningstichting Volksbelang*, *Stichting WoonInvest* un *Stichting Woonstede* prasība atcelt Eiropas Komisijas 2009. gada 15. decembra Lēmumu C(2009) 9963, galīgā redakcija, par valsts atbalstu E 2/2005 un N 642/2009 – Nīderlande – Pastāvošs atbalsts un īpašs atbalsts katram projektam mājokļu sabiedrību labā, ciktāl šis lēmums attiecas uz atbalsta shēmu E 2/2005;
- 2) šīs rezolutīvās daļas 1) punktā paredzētā *Stichting Woonlinie* u.c. prasība atcelt tiesību aktu ir pieņemama;
- 3) lietu nodot atpakaļ Eiropas Savienības Vispārējai tiesai, lai tā pēc būtības lemj par šīs rezolutīvās daļas 1) punktā paredzēto prasību atcelt tiesību aktu;
- 4) lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

[Paraksti]